Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorî nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M,Dukes, A.Oppelik,J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, AntonMesei, EcksteinBernat;* în Frankfurt: *G. L, Daube;* în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 280. **Braşovŭ, Miercurĭ 21 Decemvrie** **1888.**

Cătră onoraţii cetitorĭ!

„Gazeta Transilvaniei" întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenţei sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă şi de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭdecea a esistenţei sale suntŭ cea mai viuă şi mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică şi naţională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ şi condusŭ de iubirea de patriă şi de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei dece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerinţelorŭ timpului şi trebuinţelorŭ cetitorilorŭ sĕi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 *„Gazeta Transilvaniei"* a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu preţulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care di, érăşĭ cu acelaşĭ preţŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugaţĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulţite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putinţă spre a aduce îmbunătăţirĭ atâtŭ în redactarea diarului câtŭ şi în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca diarulŭ sĕ-şĭ aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astădĭ dela unŭ diarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ dice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătăţirilorŭ.

Din contră, astădĭ când, ca nicĭodată până acuma, posiţiunea diaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemenţă aşa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre şi amende în banĭ o împiedecă în munca şi stăruinţele ei de a da pe faţă tóte nelegiuirile, prigonirile şi asupririle şi de a lupta pentru recâştigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă şi sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, introducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca *„Gazeta Transilvaniei"* nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putinţă ca principiile salutare naţionale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până şi în coliba ţĕranului.

Conduşĭ de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ şi cu începerea anului viitorŭ mai multe esenţiale ameliorărĭ în diarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până adĭ la redactarea foii, suntemŭ decişĭ a cultiva mai multŭ şi unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atenţiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbaţĭ cu cunoscinţe speciale,* carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, aşa ca materialulŭ ce'lŭ va conţine sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ şi acomodatŭ trebuinţelorŭ poporului, nu numai pe tĕrêmulŭ politicŭ, literarŭ şi socialŭ, ci ţinêndŭ deopotrivă sémă şi de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educaţiunei şi higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autorităţile cu carĭ vine mai desŭ în atingere şi alŭ trebilorŭ sale financiare şi comerciale.

Afară de aceea câştigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ diarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa preţului lui — şi astfeliu sciind că sĕ sémte trebuinţa de a i se face cu putinţă orĭ şi cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele şi trebuinţele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Dumineca şi sĕ le întocmimŭ şi sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ şi ce cetitotŭ şi sĕ se pótă abona şi separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei"*, care deşi mai bogată în materialŭ va costa ca şi până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* şi în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ diarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Dumineca* ale *„Gazetei Transilvaniei"*, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonaţii noştri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putinţă în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lăţirea „Gazetei Transilvaniei" precum şi pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data Dumineca, ce se potŭ abona şi separatŭ.

Redacţiunea.

Preţulŭ abonamentului la „Gazeta Transilvaniei".

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 3 fl.; pe şése lunĭ 6 fl.; pe unŭ anŭ 12 fl.	pe trei lunĭ 10 francĭ; pe şése lunĭ 20 francĭ; pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca ale „Gazetei Transilvaniei".

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe anŭ 2 fl., pe şése lunĭ 1 fl., pe trei lunĭ 50 cr. v. a.	pe anŭ 8 francĭ pe şése lunĭ 4 francĭ pe trei lunĭ 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Braşovŭ, 20 Decemvrie v.

Guvernulŭ ungurescŭ se ocupă cu cestiunea de a nnmi unŭ administratorŭ alŭ patriachiei din Carloveţŭ. Guvernulŭ pusese ochii pe episcopulŭ Stoikovicĭ, dér alţii dela carĭ guvernulŭ a cerutŭ sfatŭ au recomandatŭ pe episcopulŭ Petrovicĭ, nu pentu că s'ar aştepta din parte'i vr'o îmbunătăţire a situaţiunei bisericescĭ, ci din alte motive, pe care fóia sêrbéscă „Branik" nu le dă pe faţă, ci se mulţămesce a aduce numai scirea, că în curêndŭ va fi numitŭ episcopulŭ Petrovicĭ administratorŭ alŭ patriarchiei Carlovetului.

Acéstă împrejurare face pe foile naţionale sêrbescĭ sĕ se ocupe de situaţiunea bisericei sêrbescĭ din Ungaria, întrebându-se, cum au pututŭ Sêrbii sĕ aducă şi sĕ sufere atâtea jertfe pentru biserica lorŭ şi cum a fostŭ cu putinţă, ca tóte atacurile violente în contra ei sĕ se sfărîma.

„Zastava" dice că, biserica sêrbéscă fiindŭ naţională, e strînsŭ legată cu poporulŭ şi câtă vreme va esista acéstă legătură, biserica e asigurată contra orĭ-cărui atacŭ; nu totŭ aşa ar sta lucrulŭ, décă legătura dintre poporŭ şi biserică s'ar slăbi, căcĭ biserica, despărţită şi înstreinată de poporŭ, e fără putere şi ameninţată.

Patriarchulŭ Anghelicĭ a avutŭ nenorocirea de a se pune în conflictŭ cu poporulŭ şi astfelŭ slăbindu-se legăturile dintre elŭ şi biserică, acésta n'a avutŭ destulă putere sĕ resiste încercărilorŭ regimului de a'i încălca autonomia. Patriarchulŭ Anghelicĭ, şi orĭ-care altŭ episcopŭ sêrbescŭ ar fi ajunsŭ în posiţiunea lui, décă voia sĕ aducă servicii bisericei sale, trebuia să refuse numirea din partea guvernului ungurescŭ, pentru ca astfelŭ sĕ nu fiă călcatŭ dreptulŭ poporului de a'şĭ alege pe capulŭ bisericei, pentru că nuîn serviciul guvernului ungurescŭ e chemată a sta biserica, ci în serviciul poporului.

Foile naţionale sêrbescĭ se temŭ, ca nu cumva şi de rêndulŭ acesta sĕ se comită din partea regimului unŭ atentatŭ la dreptulŭ poporului sêrbescŭ de a'şĭ alege patriarchŭ. Şi temerea acésta nu e fără temeiu, décă ţinemŭ sémă de faptulŭ, că numirea lui Anghelicĭ a fostŭ motivată de guvernŭ prin împrejurarea, că la alegerea trecută nu s'a obţinutŭ unanimitatea voturilorŭ.

Nimicŭ mai uşorŭ decâtŭ sĕ strice uneltele guvernului unanimitatea voturilorŭ şi astfelŭ guvernulŭ sĕ fiă érăşĭ în dorita posiţiune d'a numi pe noulŭ patriarchŭ.

Nu este acéstă pretenţiune a guvernului o dovadă, că nu e dispusŭ sĕ respecte autonomia bisericei sêrbescĭ, care nu conţine în legile şi regulamentele ei nicĭ o disposiţiune, ce ar impune, ca alegerea patriarchului sĕ se facă cu unanimitate de voturĭ?

Şi apoi cum rĕmâne cu dreptulŭ de alegere, décă se pretinde unanimitatea voturilorŭ? La alegerea trecută au fostŭ aleşĭ pe rêndŭ cu maioritate imposantă, cu douĕ din trei părţĭ a voturilor, episcopii Stojkovicĭ şi Zivkovicĭ, şi cu tóte astea guvernulŭ n'a întăritŭ pe nicĭ unulŭ, pentru că scia că nu se va puté servi de ei ca nisce instrumente órbe. A pretinde unanimitatea voturilorŭ, însemnéză a lovi în noţiunea alegerei, a scurta poporul sêrbescŭ într'unulŭ din cele mai sfinte dreptur ale lui.

Prin urmare Sêrbii au dreptate sĕ se témă de o nouă încălcare de atentatŭ în contra drepturilorŭ autonóme ale bisericei lorŭ.

Ca sĕ facă imposibilŭ acestŭ atentatŭ, în 'casŭ când s'ar conconvinge Sêrbii, că nu e modŭ d'a se obţiné unanimitatea voturilorŭ, va fi necesarŭ ca minoritatea ce s'ar afla, décă voesce binele poporului şi bisericei sêrbescĭ, sĕ se abţină dela alegere, ér de altă parte episcopii sĕ păzéscă ordinea şi regulamentele bisericescĭ şi sĕ nu se îmbulzéscă a ajunge cu orĭ-ce preţŭ pe scaunulŭ patriarchiei.

Numai aşa potŭ Sêrbii, sub unŭ regimŭ ca celŭ de adĭ, sĕ 'şĭ scape biserica lorŭ de peire şi prin ea sĕ 'şĭ scape şcóla şi naţionalitatea loru.

DIN AFARĂ.

Regele Milanŭ a trebuitŭ sĕ cedeze radicalilorŭ, pentru ca sĕ pótă ajunge la o înţelegere. Intre altele a trebuitŭ sĕ consimţă la o modificare a proiectului de constituţiune. Lucrurile s'au petrecutŭ astfeliu: O deputaţiune a radicalilorŭ se duse la palatŭ, ca sĕ róge pe Regele sĕ renunţe la unele prerogative ce şi-le reservase coróna în proiectulŭ de constituţiune. Regele s'a învoitŭ într'unŭ punctŭ şi aşa s'a dispusŭ în constituţiune, ca „Nicĭ o armată streină sĕ nu calce pe pămêntulŭ Serbiei, şi armata sêrbéscă nu póte servi sub steagŭ streinŭ fără aprobarea Scupcinei celei marĭ. Cu acésta s'au mulţămitŭ radicalii şi Regele concedià deputaţiunea în modulŭ celŭ mai amicalŭ dicêndŭ: „Sperŭ sĕ vĕ potŭ pregăti în curênd o nouă şi plăcută surprindere.“ In ce va consta acéstă surprindere nu se scie; probabilŭ, că înlocuirea ministerului Kristicĭ cu unŭ ministerŭ radicalŭ.

„Kreuzzeitung“ e informatŭ din Londra, că generalulŭ rusŭ *Ignatieff* va sosì în Ialta, ca sĕ fiă primitŭ în audienţă de *Regina Natalia* a Serbiei. De asemenea se observă multŭ o scire adusă de „Franckfurter Zeitung“, că raporturile dintre prinţulŭ *Alexandru de Battenberg,* fostulŭ principe alŭ Bulgariei, şi dintre *Ţarulŭ* s'arŭ fi îmbunĕtăţitŭ în timpulŭ din urmă în modŭ însĕmnatŭ.

„Agenţia Stefani“ din Roma confirmă scirea, că *guvernulŭ tunesianŭ* va cere *funcţionarilorŭ străinĭ,* din diferitele ramurĭ alej administraţiunei publice, ca *sĕ se naturaliseze* ca *Francesĭ* orĭ ca *Tunesianĭ,* în casŭ contrarŭ vorŭ fi concediaţĭ din serviciu. „Opinione“ dice, că acestŭ nou incidentŭ va provoca érăşĭ polemica şi diferenţele despre care se spera, că au încetatŭ pentru multă vreme. Precum, adauge oficiósa din Roma, *guvernulŭ italianŭ s'a pusŭ deja în înţelegere cu Anglia* şi *a informatŭ puterile centrale* despre acestŭ incidentŭ.

SCIRILE DILEI.

Aflămŭ că *Dómnele române din Braşovŭ* împreună cu *comitetulŭ parochialŭ* alŭ bisericei *Sf. Neculae din Prundŭ* vorŭ împărţii Sâmbătă, în ajunulŭ Crăciunului, la 2 óre după amédŭ, în sala gimnasiului românŭ, copiilorŭ românĭ lipsiţĭ, carĭ cercetéză şcóla, îmbrăcăminte, precum şi banĭ şi de-ale mâncării sĕracilorŭ. Indeplinirea acestui actŭ de binefacere, care vorbesce de sine, merită a fi vĕdută de câtŭ mai numerosŭ publicŭ.

***

D-lŭ deputatŭ dietalŭ Carolŭ Eötvös, apĕrătorulŭ d-lui generalŭ *Traianŭ Doda,* a fostŭ în Caransebeşŭ spre a asista la *oculata medicală,* ordonată de tribunalulŭ de presă din Aradŭ în privinţa stărei sănĕtăţii d-lui generalŭ. Acéstă oculată a îndeplinit'o mediculŭ tribunalului din locŭ, apoi fisiculŭ oraşului Caransebeşŭ ca bărbaţĭ de specialitate denumiţĭ de tribunalŭ. Décă „Fóia Diecesană“ e bine informată, ambii medicĭ, deşi nu s'au înţelesŭ între sine la tóte punctele din interogatoriul tribunalului, totuşĭ s'ar fi declaratŭ, că starea sănĕtăţii d-lui generalŭ este şi de presentŭ astfelŭ de alterată, încâtŭ este eschisă posibilitatea de a se putea apĕra în persónă înaintea tribunalului, chiar de s'ar şi înfăţişa înaintea lui.

***

Aceia dintre bărbaţii românĭ, carĭ şĭ-au primitŭ educaţiunea la şcólele din Blaşiu, mai vêrtosŭ însĕ numĕroşii preoţĭ din archidiecesa Blaşului, precum şi mulţĭ alţii din diecesele sufragane îşĭ vorŭ aduce aminte de sigurŭ cu recunoscinţă de acea *societate de lectură a teologilorŭ din Blaşiu,* care pórtă numele eminentului episcopŭ românŭ de odinióră *Inocenţiu Micu-Clainŭ,* şi care aprópe de 25 de anĭ contribue la desvoltarea în cultură şi sciinţă a acelorŭ tinerĭ teologĭ din Blaşiu, carĭ au menirea de a păstori o parte atâtŭ de însĕmnată a poporului românŭ. Mijlócele cu care acéstă societate contribue la desvoltarea tinerimei suntŭ cele mai eficace: şedinţe literare, redigiarea unei foi de esercitiu, o bibliotecă nu mare, dér bine arangiată etc. Regretabilŭ este însĕ, că acéstă societate binefăcĕtóre, avisată fiindŭ mai numai la sprijinulŭ tinerilorŭ ei membri, nu numai că, din lipsa mijlócelorŭ materiale, nu este în stare sĕ-şĭ ia unŭ avêntŭ corĕspundĕtorŭ indiginţelorŭ progresive ale timpului, dér este redusă aprópe la stagnaţiune. Din asta causă suntemŭ rugaţĭ a apela la sprijinulŭ binevoitorŭ alŭ Românilorŭ iubitorĭ de progresŭ, rugându'i sĕ nu'şĭ uite a da sprijinulŭ neapĕratŭ trebuinciosŭ acestei societăţĭ cu înaltă chiămare. Mai vêrtosŭ amŭ crede, că aceia dintre preoţĭ şi alţĭ bărbaţĭ românĭ ai nostri, carĭ au gustatŭ din binefacerile acestei societăţĭ, arŭ trebui sĕ'şĭ ţină de a lorŭ datorinţă a se înscrie între membrii fundatorĭ, orĭ sprijinitorĭ ai ei, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ taxa de membru fundatorŭ este numai 10 fl., plătindu-se chiar şi în 2 rate, ér membri sprijinitorŭ suntŭ toţĭ aceia, carĭ dăruescŭ societăţii suma dela 1 fl în susŭ.

***

„Fóia Diecesană“ comunică următorulŭ *faptŭ laudabilŭ*: „In *Foroticŭ* s'a vêndutŭ pe calea licitaţiunei ¼ sesiune de pămêntŭ a unui credinciosŭ de alŭ bisericei nóstre, care pămêntŭ a voitŭ sĕ-lŭ cumpere unŭ streinŭ, dér vĕdêndŭ acésta fruntaşii bisericei nóstre de acolo, numai decâtŭ au adunatŭ comitetulŭ parochialŭ şi au decisŭ a cumpĕra acelŭ pămêntŭ pe séma sf. nóstre bisericĭ, ceea ce s'a şi efectuitŭ pe lângă unŭ preţŭ de 540 fl. Credincioşii noştri din Foroticŭ au primitŭ cu însufleţire acestŭ faptŭ creştinescŭ laudabilŭ alŭ comitetului parochialŭ, ér noi am dori, ca tóte comitetele nóstre parochiale sĕ se pótă învrednici de-a sĕvêrşi astfel de fapte laudabile“.

***

Dlŭ *Dr. G. Crăiniceanu,* medicŭ oculistŭ din Bucurescĭ, oprindu-se, la întórcerea sa din o călĕtoriă în Germania, în Caransebeşŭ, a făcutŭ o operaţiune de ochĭ locuitorului din comuna Ruienĭ din apropierea Caransebeşului cu numele Florea Baba. Paţientulŭ, după operaţiunea sĕvîrşită cu multŭ succesŭ, a rĕmasŭ în îngrijirea d-lui Dr. Leo Mureşianŭ din Caransebeşŭ. După o îngrijire de 3 sĕptĕmânĭ pacientulŭ a putută părăsi odaia vĕdêndŭ perfectŭ cu ochiulŭ operatŭ, cu care mai nainte nu vĕduse nimicŭ.

***

In curêndŭ va apăré în Germania o carte *„asupra vechilorŭ obiceiurĭ şi moravurĭ românescĭ,“* datorită penei d-şórei Elena Văcărescu, domnişóra de onóre a M. S. Reginei a României. Acéstă lucrare, spune „Epoca“, care apare în limba germană, a fostŭ tradusă de augusta nóstră scriitóre. „Carmen Sylva“.

Din camerele române.

In senatŭ: discuţia pe articole asupra rĕspunsului la mesagiulŭ tronului.

D-lŭ senatorŭ *Grigorie Sturza* anunţă o interpelare privitóre la politica esternă, despre care a atinsŭ art. 2 din rĕspunsŭ.

D-lŭ senatorŭ *P. Aurelianŭ* la art. 3 propune unŭ amendamentŭ, în care o parte privesce pe ţĕranĭ, ér alta regimulŭ economicŭ. Dênsulŭ constată că statulŭ românŭ este unŭ statŭ eminamente agricolŭ; partea cea mai mare, trei din patru părţĭ, din veniturile statului le dă poporaţiunea agricolă. Oratorulŭ arată apoi pe largŭ meritele populaţiunei rurale în trecutŭ şi în presentŭ şi dice, că acésta este temelia pe care trebue sĕ se cládéscă edificiulŭ statului românŭ. Şi temelia trebue sĕ fie solidă. Trebue sĕ se dea pămêntŭ ţĕranului. Dér de unde? Din moşiile statului, oprindu-se pe de o parte d'a mai vinde moşii în corpŭ întregŭ, ér pe de alta d'a se lăsa voie guvernului sĕ cumpere moşii marĭ particulare, care vor fi puse în vêndare. Se mai cere apoi pe lângă pămêntŭ ca sĕ se ocrotéscă munca ţĕranului.

La articolulŭ 4 privitorŭ la industrie d-lŭ Aurelianŭ cere, ca sĕ se declare că industria născêndă va fi ocrotită şi încă pe o scară şi mai întinsă de câtŭ pĕnĕ acum.

D. ministru alŭ domeniilorŭ *Lahovary* declară, că guvernulŭ va încuragia industria născêndă şi va face sĕ se întemeieze şi alte fabricĭ, dér aceste lucrurĭ nu se potŭ tranşa acum, fiind-că cerŭ discuţiunĭ îndelungate. Rógă dér senatulŭ sĕ nu priméscă amendamentulŭ.

D-lŭ *Aurelianŭ* propune unŭ amendamentŭ la art. 5 în care se vorbesce de înfiinţarea unui creditŭ industrialŭ. La art. 7 d-lŭ Aurelianŭ propune sĕ se dică întocmirea unui serviciu de navigaţiune, precum şi construirea unui podŭ peste Dunăre şi a portului de la Constanţa.

D-lŭ *Carpŭ,* ministru de esterne, crede că nu este bine sĕ se espună numai dorinţĭ, căcĭ astădĭ nu se póte cunósce încă întréga situaţiune financiară. Ceea ce doresce d. Aurelianŭ cere o sumă de vre-o 250 de milióne, care se traduce într'o urcare anumită a bugetului cu vre-o 10 milióne. D'almintrelea dorinţele d-lui Aurelianŭ le împărtăşesce şi guvernulŭ şi le va esecuta în limitele posibile. Rógă Senatulŭ sĕ respingă amendamentulŭ.

Amendamentele au fostŭ respinse tóte.

La art. 9 d-lŭ senatorŭ *Climescu* propune două amendamente: unulŭ privitorŭ la organisarea şcólelorŭ publice şi private, şi altulŭ la protegerea bisericei. D-lŭ ministru *Carpŭ* arétă, că guvernulŭ, décă a accentuatŭ în învăţĕmêntulŭ nostru partea sciinţifică, este că a voitŭ numai sĕ stabiléscă unŭ echilibru între cele două ramure: partea literară sciinţifică.

Amendamentele d-lui Climescu suntŭ respinse.

La art. 10 d-lŭ senatorŭ *Mârzescu* dice, că de câte orĭ a fostŭ vorba de armată, dênsulŭ a votatŭ totŭ, cu o singură esceptiune: când s'au cerutŭ 30 de milóne pentru fortificaţii. Acum, avêndŭ în vedere cele petrecute la ministerulŭ de resbelŭ, şi avêndŭ în vedere procesulŭ fostului ministru Anghelescu, întrébă, décă guvernulŭ s'a constituitŭ parte civilă şi mai întrébă, décă guvernulŭ a studiatŭ bine tóte actele dela ministe-

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Sĕrmanulŭ Guţă.

Novelă.

I

Celŭ fericitŭ mai multŭ viséză, decâtŭ trăesce. Şi aşa visa şi Guţă, uniculŭ fiu alŭ mamei sale vĕduvite. Cine l'ar fi vĕdutŭ aşa de sburdalnicŭ, aşa de hazliu şi precupeţŭ la vorbă, de bună sémă că i-ar fi venitŭ sĕ'lŭ pismuiéscă. Deşi nu vĕduse nicĭ-odată pe taică-sĕu, Guţă totuşĭ adeseorĭ se făcea că'lŭ aude, că'lŭ vede şi îi imita vorba cu atâta fidelitate, câtŭ cocóna Elisa Zîmbrénŭ, vĕdêndu'lŭ aşa în firea tatăsĕu, în ornirile şi nĕravurile lui, nu arare-orĭ plângea de bucurie. şi de durere. Dér Guţă nu pricepea lacrimile mamei sale, şi ar fi fostŭ şi rĕu sĕ le pricépă.

Guţă era şcolarŭ, şcolarŭ cum e legea. Isprăvì două clase liceale în oraşulŭ din vecinătate, unde mamă-sa îi închirià o odăiţă bine întocmită, curăţică şi prietenósă. Véra o petrecea la moşia mamei sale din Costescĭ. Aicĭ îi plăcea lui Guţă sĕ mérgă cu Ionŭ alŭ lui Breazu şi cu Matei alŭ lui Sfornăilă, pe la iezĕtura gârlei ce curgea alăturea satului, sĕ se scalde împreună, sĕ prindă vrăbioi, sĕ se sbârnăe după coţofane cu praştii sucite de Ilie alŭ lui Huzdupŭ, şi sĕ facă câte şi mai câte năzdrăvĕnii. De multe orĭ venia acasă măhnitŭ ér mamă-sa, întimpinêndu-lŭ cu vorbe aspre, Guţă se jura în totŭ felulŭ, că n'are sĕ mai umble pustiu cu prostulŭ lui Sfornăilă, cu nătântoculŭ lui Breazu, că n'are sĕ ia mai multŭ praştii dela folticosulŭ Ilie şi că o sĕ se ogăéscă, sĕ se facă bunŭ şi ascultătorŭ. Şi cocóna Elisa îlŭ ierta, căcĭ de, ea era mama lui şi Guţă fiulŭ ei.

Viéţa dela ţéră îi priia lui Guţă. Obrajii lui băteau în colórea unui trandafirŭ roşu, trupulŭ lui era vênjosŭ, ochii scînteiătorĭ şi veselĭ, ér gura vecĭnicŭ îi umbla. Trecù şi véra. Septemvre îlŭ chema pe Guţă la şcólă, la blăstămata de şcólă, cum îi dicea elŭ, care 'lŭ despărţia de dragĭ prietinii lui, de jocurile lorŭ, de glumele ce le sciau e, spune pe după móra lui Petre Hodorógă la care uceniseră mulţĭ morarĭ din jurulŭ acela. Da, Guţă trebuia sĕ mérgă la şcólă, sĕ nu mai facă pe păsĕrarulŭ, sĕ nu mai strige după Cilibi-Moise ce schimba inele pentru sdranţe, sĕ mai aibă deosebita plăcere de a striga dimpreună cu feciorulŭ lui Breazu şi Stornăilă după covrigarulŭ ce'i chema la covrigĭ. Trebuia sĕ mérgă Guţă întristatŭ şi amărîtŭ! La şcólă, ca şi acasă, totŭ elŭ era. Norocŭ că l'a dăruitŭ Dumnedeu cu minte ageră, căcĭ altcum, după sîrguinţa lui judecatŭ, ar fi rĕmasŭ totŭ Guţă golŭ fără lécŭ de cunoscinţă din gramatica şi sintaxa latinéscă.

* * *

Câţĭ-va anĭ trecură de când Guţă învĕţa şi cum învĕţa îşĭ căpĕta minte, cumpĕtŭ şi socotélă în tóte afacerile lui, până şi în cele mai neînsemnate. Când venia véra acasă, nu vrea sĕ mai scie nicĭ de Mateiu, nicĭ de Ionŭ, nicĭ de Ilie, prietinii lui de odinióră. Aceştia îi diceau „domnişorŭ“, ér elŭ le dicea lorŭ „proştĭ“. Ce sĕ'i facĭ, aşa schimbă vremea ómenii.

Guţă era studentŭ mare. Nu dorea însĕ casa părintéscă de locŭ. Mamă-sa îi scria desŭ sĕ-i spună pe când sĕ-lŭ aştepte, elŭ însĕ séu nu rĕspundea de locŭ, séu décă rĕspundea, îi scria totŭ dea'ndósele. Sĕrmanulŭ Guţă!

Singurŭ în odaia lui, de multe orĭ se trezia diminéţa atinsŭ de radele sórelui în faţă, şi trezitŭ cum era, sta rădimatŭ cu cotulŭ pe marginea patului gândindu-se la visurile din carĭ îlŭ tredise sórele şi sgomotulŭ asurditorŭ de pe stradă.

Peste drumŭ, faţă 'n faţă de locuinţa lui, vedea de câteva dimineţĭ o feréstră deschisă şi printre florile ce aşteptau sĕ fiă udate, unŭ capŭ femeescŭ împodobitŭ cu doì ochĭ frumoşĭ, azurii şi cu un pĕrŭ blondŭ şi lungŭ, atêrnândŭ resfiratŭ peste umerĭ. Elŭ i-se uita în ochĭ, ea îlŭ ochia pe furişŭ, şi amêndoi îşĭ nutreau taina inimei cu privirile dulcĭ şi galeşe, repeţite din minutŭ în minutŭ.

Frumseţea ei nu era ceva extraordinară, ci mai multŭ privirile ei dulcĭ, inima ei bună şi curăţenia sufletului ce se oglindau în ele, o făceau aşa de fără de sémĕnŭ în ochii *lui,* deşi nu vorbise cu ea nicĭ odată. La spatele ei, Guţă adeseorĭ vedea o femeiă sbîrcită de anĭ, mică la statŭ, care cu multă grijă îi netezea pĕrulŭ şi fruntea, îi lega la grumazĭ frumósa legătură albastră şi, sĕrutând'o, se depărtà. Elŭ atuncĭ ofta dicêndŭ: „Ce bine 'ţĭ stă ţie, ce frumósă eştĭ, ce bună eştĭ, scumpa mea necunoscută. Sciu că din gura ta vorbesce nevinovăţia, din ochii tĕi scînteéză ferici-

rulŭ de resbelŭ, spre a sci care suntŭ pagubele si ce trebue sĕ céră.

D-lŭ generalŭ *Manu*, ministru de resbelŭ, nu crede, că este în căderea dânsuluid'a face rechisitorulŭ guvernului trecutŭ; acésta o póte face unŭ senatorŭ, care precisândŭ fapte va puté avé tóte luminile necesare dela guvernŭ. In ce privesce afacerea ex-generalului Anghelescu, d. Manu declară, că guvernulŭ s'a constituitŭ parte civilă și că chiar și frații Maican, fiind-că sentința contra lorŭ s'a datŭ, vorŭ fi urmăriți pe cale ordinară pentru despăgubire cătră statŭ,

D. ministru recunósce, că trebue sĕ se ia mĕsurĭ de apĕrare a țerei, decâtŭ planurile de apĕrare a țĕrei atârnă dela priceperea și vederile titularului dela departamentulŭ de resbelŭ. Dênsulŭ va chibzui ce trebue sĕ se facă pentru apĕrarea țĕrei.

Rĕspunsulŭ la mesagiu a fostŭ votatŭ cum s'a compusŭ de comisiune.

In cameră d-lŭ deputatŭ *D. Alexandrescu* interpeléză guvernulŭ, décă are de gândŭ sĕ înlocuiască funcționarii străinĭ dela linia ferată Lembergŭ-Cernăuțĭ-Iașĭ cu funcționarĭ românĭ și décă se va plăti funcționarilorŭ românĭ, carĭ se află actualmente în serviciulŭ acelei linii, reținerile séu pensiunĭ.

D-lŭ ministru *P. Carpŭ* rĕspunde, că acum guvernulŭ românŭ e în tratative cu consiliulŭ de administrație din Viena alŭ dișei linii și până acum nu se póte da nicĭ un rĕspuns, decĭ d. Alexandrescu sĕ'șĭ amâne interpelarea.

D-lŭ deputatŭ *Ionŭ Nădejde* interpeléză guvernulŭ în privința unorŭ datorii ale nescărorŭ rădeșĭ, carĭ au fostŭ plătite de dênșii și acuma ei suntŭ urmărițĭ din nou. — S'a comunicatŭ guvernului.

D-lŭ deputatŭ *C. M. Caracostea* depune nisce cererĭ de pămêntŭ de ale sătenilorŭ din județulŭ Oltŭ pe biuroulŭ Camerei.

Se cetesce apoi rĕspunsulŭ la mesagiulŭ tronului.

D-lŭ deputatŭ *G. Panu* dice, că va analisa adresa maiorității sĕ vĕdă, décă ea este conformŭ dorințelorŭ țĕrei. Arată că conservatorii nu au fostŭ, înaintea venirei junimiștilorŭ la putere, tocmai devotațĭ țĕrei. Intre acești[a] citéză pe d-nii Emilŭ Mavrocordatŭ, D. R. Rosetti, N. Filipescu, etc. Dice că dênșii n'au fostŭ tocmai ortodoxĭ față cu regele. Ci téză mai multe articole din „Epoca", subscrise de conservatorĭ, citesce și pasagii din niște manifeste de-ale opoșițiunei-unite, prin carĭ ei veștejau purtarea capului statului față cu guvernulŭ I. C. Brătianu. Dice că nu accidentalŭ îșĭ schimbă cineva atitudinea față cu tronulŭ. Decĭ nu înțelege cum se esplică pasagiulŭ din rĕspunsŭ relativŭ la atitudinea conservatorilorŭ față cu regele. Intrébă ce recunoscință au conservatorii față cu regele, că s'a scăpatŭ țéra de d. Ionŭ Brătianu și s'a adusŭ la putere d. P. P. Carpŭ?

Arată cum s'a formatŭ cabinetulŭ actualŭ. S'a luatŭ, dice, unŭ președinte dela curtea de casație și l'a adusŭ în capulŭ afacerilorŭ statului, care era cu totulŭ străinŭ de luptele politice; ei, pentru acésta sĕ fimŭ noi, parlamentulŭ țĕrei, recunoscĕtorĭ M. S. Regelui. Celŭ puținŭ d-lorŭ conservatorĭ, décă ațĭ fi datŭ concursulŭ d-v. guvernului actualŭ, chiar din prima di; dér nu ațĭ făcutŭ așa: au trecutŭ optŭ lunĭ și în acestŭ timpŭ v'ațĭ târguitŭ cu junimiștii.

Ajungêndŭ la paragrafulŭ politicei esterne, dice că guvernulŭ trecutŭ alŭ d-lui I. Brătianu avea o politică bine stabilită, era cu Germania. Dér guvernulŭ actualŭ nu se esprimă cu pré multă claritate în privința acésta. De ce cabinetulŭ, înaintea alegerilorŭ, nu șĭ-a esprimatŭ, în apelulŭ sĕu, credința sa în privința politicei esterne? D. Panu crede de cuviință ca politica României sĕ fie adevĕratŭ neutră și numai în momente bine hotărîte sĕ se închee alianțe cu vre-o putere mare din centrulŭ Europei. In țéra românéscă cine conduce politica esternă? Miniștrii? Cabinetulŭ? Nu, Regele. Acésta e ceva neconstituționalŭ. D. Ionŭ Brătianu a înauguratŭ acestŭ precedentŭ, cu scopŭ ca Regele sĕ-lŭ ție la putere. Și tóte partidele au făcutŭ și facŭ așa. De unde resultă, ca Regele sĕ conducă politica esterióră? Regele are alte drepturĭ, nu aceste.

D-lŭ *Panu* vorbesce de paragrafulŭ privitorŭ la starea sĕtenului românŭ și de vinderea moșiilorŭ Statului în loturĭ micĭ. Unĭ din domnii dela guvernŭ susținŭ, ca sĕ dămŭ țĕranului pămêntŭ, fiindŭ-că Statulŭ nu guverneză bine aceste bunurĭ, alții dintrĕ d-lorŭ dicŭ sĕ nu le dămŭ pămênturĭ, fiindŭ că suntŭ inculțĭ și neresponsabilĭ. Toțĭ se îngrijescŭ de țĕranŭ numai în planulŭ alŭ II-lea. Dice că noi suntemŭ de vină, că țĕranulŭ e incultŭ, mai bine de 40 de anĭ amŭ avutŭ direcțiunea politică în mână și n'amŭ făcutŭ nimicŭ pentru dênșii. Și cine îi acusă, că suntŭ inculțĭ? totŭ noi. Sĕ-i punemŭ sub tutelă, cum a disŭ d-lŭ Păucescu? Mai de grabă sĕ ne punemŭ pe noi mai ântêiu sub tutelă, căcĭ noi suntemŭ de vină.

Voițĭ d-stră tutelă? Dér până acuma n'amŭ avutŭ tutele? Toțĭ proprietarii de când e lumea, n'au esploatatŭ pe bieții muncitorĭ? Voițĭ sĕ mai facețĭ și alte esperiențe? Nu vedețĭ, că ele au datŭ până acuma resultate triste?

D. Panu urmeză mai departe sĕ arate cum s'a formatŭ proprietatea mare și iobăgia. Nu prin nisce fenomene naturale, repartiția averei, a bogăției a făcut-o acésta. Apăsarea, birulŭ greu, resbelele cele lungĭ, l'au făcutŭ pe țĕranŭ sĕ fie iobagiu. Décă suntŭ neajunsurĭ în țéră, numai intervenția Statului, a puterei culte și inteligente a făcut-o acésta. Noi, radicalii ceremŭ cu totulŭ din alte motive, ca sĕ se dea pămênturĭ sĕtenilorŭ. Țĕranii au dreptŭ la pămêntŭ, trebue odată sĕ se reguleze raporturile dintre proprietarŭ și sĕtênŭ într'unŭ modŭ equitabilŭ, căcĭ țĕranulŭ e ținutŭ într'o inferioritate economică și elŭ nu e în stare sĕ se lupte pentru esistență față cu celelalte clase. Trebue sĕ readucemŭ echilibrulŭ. Căcĭ în astfelŭ de casŭ, elŭ va rĕmâné totŭ incultŭ, totŭ neresponsabilŭ și totŭ minorŭ, după espresiunile d-lui Grigorie Pĕucescu.

(Va urma.)

---

rea, și pe obrajii tĕi s'arată castitatea."

Când se depărta de acasă, Guță o lăsa lucrândŭ lucrurĭ de-ale femeilorŭ, când venea, o vedea cetindŭ. Ér când da spre séră, se lăsau perdelele în josŭ și se găta fericirea lui Guță. Inainte însĕ de-a se închide feréstra, fata totŭdéuna îșĭ scotea capulŭ afară, se uita în susŭ și în josŭ, și de după perdea în feréstra lui.

Guță o privia óre întregĭ și încetulŭ cu încetulŭ atâta se îndrăgi de ea, încâtŭ nicĭ diua, nicĭ nóptea nu avea odichnă. De se punea sĕ scrie cevașĭ, 'i se părea că-i vede tipulŭ în fiă-care cuvêntŭ, în fiă-care literă; i-se părea că aude feréstra deschidêndu-se, că o voce îlŭ strigă încetŭ și atuncĭ, cutremurându-se în întrégă ființa lui, elŭ sărea dela masă și mergea sĕ védă, e adevĕrŭ séu numai o închi uire. Sufletulŭ și-lŭ simția plinŭ de ea, mintea și inima răpite de farmeculŭ cu care aséră îi zimbise de după perdele. Tótă lumea o uitase. Incântatŭ de grațiile ei, nu scia că mai trăescŭ și alțĭ ómenĭ în lume afară de ei, nu-șĭ mai aducea aminte nicĭ de mamă-sa, nicĭ de frumsețile dela țéră, de tóte ale lui de odinióră. Nicĭ că putea sĕ fiă altfelŭ. Tótă dorința deocamdată îi era sĕ-i scie numele, condițiunea părinților ei și...

„De-ar fi sĕ-i cadă vre-o flóre, séu altŭ obiectŭ din feréstră," îșĭ dicea elŭ, „m'așŭ grăbi sĕ i-lŭ ridicŭ, sĕ i-lŭ dau și sĕ-i facŭ cunoscința." Chiar de nu i-așŭ vorbi, m'ar pricepe totușĭ, că simtŭ unŭ nu sciu ce pentru ea, și din ochĭ ne-amŭ înțelege, décă e sĕ fimŭ fericițĭ."

Guță însĕ nu afla prilejŭ de locŭ la o întêlnire; o vedea numai adeseorĭ neastêmpĕrată, mergêndŭ până la masă, luândŭ o carte și érășĭ punênd'o josŭ. Cânta adeseorĭ de jale și de dragoste și nu înceta până ce bĕtrâna o chema sĕ-i dea cafeaua de ojină orĭ sĕ-i citéscă cevașĭ din diarulŭ ce i-lŭ prenumĕrase numai de-o lună.

Guță pricepea că trebue sĕ fiă ceva la mijlocŭ: „De unde atâta neastêmpĕrŭ? Se va fi gândindŭ vre-odată la mine? O fi sĕ ne vedemŭ câtŭ mai în grabă și atuncia cum sĕ'i vorbescŭ?" Astfelŭ gândea elŭ mergêndŭ cu cărțile în mână la șcólă.

Séra, după ce se închidea feréstra. Guță eșia la largŭ apucândŭ pe șoséua ce duce în poĕnă. Nu putea sĕ stea acasă fără de-a o vedé, fără de-a o audi,

Sĕrmanulŭ Guță, era îndrăgostitŭ!

(Va urma.)

Raportulŭ anualŭ

alŭ Societății academice socialŭ-literare *„România Jună"* din Viena pe anulŭ administrativŭ 1887—8.

Din raportulŭ anualŭ alŭ acestei societățĭ pe anulŭ 1887—8, care este alŭ 18-lea anŭ administrativŭ alŭ eĭ, însemnămŭ următórele:

Conducerea societății a fostŭ concredută unui comitetŭ constătătorŭ din 6 membri ordinarĭ și unulŭ suplinitorŭ; atâtŭ pentru semestrulŭ primŭ, câtŭ și alŭ doilea, a funcționatŭ ca președinte Virgilŭ Onițŭ, ér ca vicepreședinte d-lŭ Demetriu Axente. Comisiunea literară a fostŭ compusă din 5 membri, ér cea revĕdĕtóre din 3.

Societatea a denumitŭ de membri onorarĭ pe: d-na M. Poni și pe d-nii A. Mocsonĭ, A. Naumŭ și D. Zamfirescu; ér de membri emeritațĭ pe d-nii: Dr. Ioanŭ Paulŭ, Ioanŭ Panțu și Emilianŭ Popoviciu.

Ajunulŭ ss. Pascĭ, memorabilŭ pentru Societate din causă că atuncĭ s'a pusŭ basa la înființarea ei, Societatea l'a serbatŭ prin o ședință festivă.

Pentru înaintarea în sciință și cultură, membrii societății au ținutŭ 9 ședințe ordinare, 2 literare, 1 festivă și 4 extraordinare în carĭ s'au cetitŭ 8 operate și critice; au avutŭ la dispositiune unŭ cabinetŭ de lectură adjustatŭ cu 45 foi și o frumósă bibliotecă, constătătóre din 930 opurĭ.

Pentru promovarea cantului și cultivarea membrilorŭ și pe terenulŭ musicalŭ, corulŭ societății, ce s'a înființatŭ înainte cu 2 anĭ, șĭ-a reluatŭ activitatea și se speră, că de aicĭ înainte va fi permanentŭ.

Printre spijinitorii societății aflămŭ: din România pe M. S. Regina 100 lei, Generalŭ G. Adrianŭ 40 lei, Scarlatŭ Vârnavŭ 15 lei, Alexandru Rosseti Solesco 5 lei, Titŭ Maiorescu 20 lei, Teodorŭ Rosetti 25 lei; ér dela noi aflămŭ pe Escelența Sa Metropolitulŭ din Sibiiu cu 10 fl.; Ioan M. Moldovanŭ, canonicŭ în Blașŭ, 20 fl. etc.

Cu edarea Almanachului Societatea a avutŭ, cu suprasolvirĭ cu totŭ, unŭ venitŭ curatŭ de 788 fl. 28 cr. și mai posede încă 975 esemplare.

Societatea numĕră 21 membri fundatorĭ 72 onorarĭ, 42 emeritațĭ, 36 ordinarĭ (ceștĭ din urmă suntŭ tinerĭ universitarĭ în Viena, anume: 13 din Transilvania, 2 din Ungaria, 10 din Bucovina, 11 din România), 3 extraordinarĭ (érășĭ studențĭ: din Transilvania, Bucovina și România).

Averea totală a Societății face 14 mii 209 fl. 16 cr. dintre carĭ 10.827 fl. 36 cr., banĭ, restulŭ în realitățĭ.

Mulțămită publică.

Dumінecă în 9 Decemvre a. c. Ilustritatea sa Domnulŭ Comite supremŭ alŭ Comit. Făgărașului, Horváth Mihály, însoțitŭ de M. O. Domnŭ protonotarŭ comit. Ioanŭ Turcu și de Domnulŭ protopretore cerc. Ales. Belle, venindŭ în Șinca vechiă în visitațiune oficiósă (pentru a cerceta agendele oficióse comunale și notariale), a binevoitŭ a ne visita și școla locală gr. cat. unde întrebândŭ pe mai mulțĭ copii și copile din diferite obiecte și fiindŭ mulțămitŭ cu rĕspunsurile școlarilorŭ precum și cu scrisorile și desemnele acelora, a dăruitŭ școlarilorŭ și premii în banĭ.

Binevoiască a primi Ilustritatea sa și pe acéstă cale adênca nóstră mulțămită.

Corpulŭ didacticŭ.

DIVERSE.

O matrónă a gâscelorŭ. Proprietarulŭ Grigorie Buzanŭ din Șermașulŭ mare, de pe Câmpiă, are o gâscă născută în anulŭ Domnului 1859 după Christosŭ. Venerabila gâscă, care în luna lui Aprilie anulŭ viitorŭ îșĭ va serba jubileulŭ de 30 de anĭ, șĭ-a câștigatŭ stima și bunăvoința tuturor celor ce o cunosc; gâscele din comună o respecteză și, pentru istețimea și praxa numĕroșilorŭ ei anĭ, au proclamat'o încă de multŭ ca conducĕtóre a lorŭ, jurându-i ascultare și supunere necondiționată în tóte; înaintea publicului cetitorŭ șĭ-a câștigatŭ chiar și renume, căcĭ diarele s'au ocupatŭ de ea încă și atuncĭ, când numĕrulŭ anilorŭ ei era mai micŭ ca acum. Unŭ amatorŭ alŭ gâscelorŭ ne scrie, și noi înregistrămŭ cu plăcere, că încărunțita matrónă se află încă în tótă vigórea, ouĕ de douĕ orĭ pe anŭ și scóte pui în douĕ rêndurĭ, câte 10—12 odată. Cu tóte bĕtrânețele însĕ, este sprintenă și umblă „ca o fată mare", cum se esprimă corespondentulŭ deosebirea este numai, că are unŭ pântece mai mare ca consóțele ei.

Consulŭ rusŭ nihilistŭ. In timpulŭ unei representațiunĭ teatrale în Malta, s'a găsitŭ în logia ducesei de Edinburg, o soră a Țarului Alexandru, o cutiă cu dinamită. Era plănuitŭ unŭ atentatŭ în contra familiei ducesei, care anunțase că va asista la representație. Guvernulŭ englezŭ dispuse îndată sĕ se facă cercetare și resultatulŭ a fostŭ, că consululŭ rusŭ din Malta fu arestatŭ, ca bănuitŭ că a pregătitŭ și sprijinitŭ atentatulŭ cu dinamită. A și mărturisitŭ consululŭ faptulŭ, dér a refusatŭ a spune numele complicilorŭ. Autoritățile engleze credŭ a fi pe urma unei întinse conjurațiunĭ nihiliste.

O eroină este pe terenulŭ sciințelorŭ matematice d-na Sofia Kowalowski, profesóră la universitatea din Stockholm, care a câștigatŭ în dilele acestea unulŭ din prémiile marĭ ale academiei francese, fiind-că s'a distinsŭ între concurențĭ prin resolvirea unorŭ probleme ținĕtóre de sciințele matematice. Imprejurarea acésta a produsŭ mare sensațiune în Parisŭ, căcĭ nimenea nu se aștepta, ca tocmai o femee sĕ se distingă între bărbațĭ și încă tocmai în sciințele matematice. „Figaro", din care luămŭ acéstă scire, susține, că d-na Kowalowski ar fi o strănepótă a fostului rege alŭ Ungariei Matias Corvinulŭ, despre care sciutŭ este, că a fostŭ Românŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 30 Decemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.14	Vênd.	9.16
Argintŭ românescŭ .	„	9.05	„	9.08
Napoleon-d'orĭ	„	9.53	„	9.56
Lire turcescĭ . . .	„	10.85	„	10.90
Imperialĭ	„	9.85	„	9.85
Galbinĭ	„	5.66	„	5.68
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	125.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 31 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.30
Renta de hârtiă 5%	93.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurĭ rurale ungare	103.80
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	103.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	129.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	82.25
Renta de argintŭ austriacă	83 10
Renta de aurŭ austriacă	110.10
Loșurĭ din 1860	139.60
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	881.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	406.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	310.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.72
Napoleon-d'orĭ	9.55
Mărcĭ 100 împ. germane	$59.22^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge	120.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ;
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţi, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşor prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Clusiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucuresci	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucuresci			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clusiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîbrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.08
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	——

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	——
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşeni	12.30	7.12

Petroşeni-Simeria (Piski)

Petroşeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.29	4.35
Şeica mare		3.02	5.05
Lómneşŭ		3.46	5.46
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneşŭ		9.45	10.50
Şeica mare		10.20	11.20
Copşa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ